

УДК 687.016:687.12(6)

РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ТА АКСЕСУАРІВ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ ПРИКРАС ПЛЕМЕН АФРИКИ

Студ. Н.Р. Губаль, МГШМК 2-16
Наукові керівники доц. М.С. Винничук
Ас. Д.В. Видолоб

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Наукового дослідження – створення колекції сучасного жіночого одягу на основі вивчення особливостей аксесуарів та прикрас племен Африки та з урахуванням сучасних технологій та матеріалів.

Завдання – аналіз і систематизація інформації щодо виявлення ролі аксесуарів та прикрас в африканських племенах. Виявлення принципів гармонійного використання та їх модернізації в сучасному жіночому одязі.

Об'єкт дослідження – процес проектування колекції сучасного жіночого одягу та аксесуарів з урахуванням декоративно-прикладного мистецтва племен Африки.

Методи та засоби дослідження. Використано такі методи як: літературно-аналітичний, візуально-аналітичний для дослідження декоративно-прикладного мистецтва племен Африки (масок, розпису по тілу, прикрас, орнаментів), та метод синтезу нових образів у ескізах колекції одягу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Досліджено та стилізовано конструкції одягу, аксесуарів та орнаментів за африканськими мотивами з урахуванням сучасних матеріалів та способів обробки виробів. Створено авторську колекцію жіночого одягу та аксесуарів, що відповідають тенденціям моди.

Результати дослідження. Культура африканських народів дуже різноманітна, як і сам континент. Часто вона вражає своєю нецивілізованою автентичністю та проявляє своє багатство в музиці, літературі, декоративно-прикладному мистецтві, традиціях і побуті. Саме завдяки цьому Африка, і до нині, залишається невичерпним джерелом натхнення для створення нових, яскравих та самобутніх виробів.

Досліджуючи декоративно-прикладне мистецтво африканських племен, було виявлено багато цікавих елементів, які можна модернізувати та використати при проектуванні колекції жіночого одягу, у виробі можна закласти якийсь змістовний сенс, оскільки кожен найдрібніший аксесуар, колірні поєднання є елементами складної знакової системи. Це все пояснюється тим, що в Африці естетичні уявлення дуже міцно пов'язані з соціальними і релігійними вимогами. Жодна прикраса, жоден предмет одягу не існує просто так, для краси чи задоволення. Завдяки ним африканець досягає й іншої мети: намагається захистити себе від злих духів, чи задовольнити добрих. А це, в свою чергу, пояснює ще одну особливість – орієнтацію на потойбічне минуле, адже воно є живим та постійно присутнє в африканському сьогоденні.

Чи не саме помітне місце в культовій практиці Африки займають обряди. Не зважаючи на те, що в кожного племені вони різні та мають інколи зовсім протилежні значення, для них є характерні наступні риси: фетишизм, тотемізм та анімізм. Це яскраво виражається в засобах та атрибутах, що використовуються під час проведення ритуалів, які й є елементами декоративно-прикладного мистецтва. До них належать: маски, прикраси з бісеру, тотеми, шрамування, пірсинг, малюнки на тілі та одязі.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**

Ергономіка і проектування одягу

Найвидовищними є африканські маски. Вони є результатом багатовікових нашарувань ідеології, примітивної, часом реакційної, і в той же час – свідченням надзвичайної художньої обдарованості африканських народів. Загадкові для звичайних людей форми і елементи декору викликають суміш захоплення, цікавості і деколи насторогу, тоді як для більшості жителів Африки практично кожна маска – це відкрита книга, яка може про багато що розповісти, адже вони представляють духовних істот, які рухають цим світом.

Ще одним яскравим проявом африканського мистецтва серед багатьох племен є унікальний і складний стиль виготовлення прикрас з використанням намистин, бісеру та ракушок (рис. 1). Так виготовляються не лише нашійні прикраси та браслети, а й прикраси на голову, різноманітні пояси, фартухи та ляльки.

Незрозумілим та, в деякій мірі, диким для звичайних людей є «оздобленням» тіла африканців шрами та пірсингом. Однак в Африці – це культурна традиція різних племен, покликана «відзначити» приналежність до знаково-символьної системи того чи іншого племені. В чоловічій половині племені нанесення шрамів відбувається під час обряду ініціації, а у жінок це вважається ознакою краси. Пірсинг грає ритуальну роль – носіння прикрас на губах, носі, у вухах є гарантованим захистом від злих духів і негативної енергії, забезпечує удачу та достаток (рис. 1).

Рисунок 1 - Яскрава культура племен Африки

Висновки. Африканське мистецтво ніколи не було статичним і незмінним, тому африканські мотиви завжди будуть невичерпним джерелом натхнення для створення оригінальних та неповторних витворів. Проведено аналіз і систематизацію інформації щодо виявлення ролі аксесуарів та прикрас в африканських племенах. Виявлено принципи гармонійного використання та їх модернізації в сучасному жіночому одязі.

Ключові слова. Африканські племена, маски, шрамування, фетишизм, тотемізм, анімізм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мириманов В.Б. Искусство тропической Африки/ В.Б. Мириманов - Москва: Искусство, 1986. -534 с.
2. Паюсов П. Б. Экзотические маски мира [Електронний ресурс]: публічна сторінка в соціальній мережі - <http://vk.com/id132832080#/club39920007>